

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „ADOLF HAIMOVICI”

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa IX-a, științe ale naturii

SUBIECTUL I

Se consideră numerele reale $x, y \geq 1$

- a) Arătați că $\frac{\sqrt{x-1}}{x} \leq \frac{1}{2}$.
 b) Arătați că $x\sqrt{y-1} + y\sqrt{x-1} \leq xy$.

selectată de prof. Tuduce Florian (C.N.S) din culegere de probleme

Barem de corectare

a) $\frac{\sqrt{x-1}}{x} \leq \frac{1}{2} \Rightarrow x \geq 2\sqrt{x-1} \Leftrightarrow x-1+2\sqrt{x-1}+1 \geq 0$ 2 puncte

$\Leftrightarrow (\sqrt{x-1}-1)^2 \geq 0$ este adevărat pentru orice $x \geq 1$ 2 puncte

b) $x\sqrt{y-1} + y\sqrt{x-1} \leq xy \quad | :xy \Rightarrow \frac{\sqrt{y-1}}{y} + \frac{\sqrt{x-1}}{x} \leq 1$ 2 puncte

utilizând a) avem: $\frac{\sqrt{y-1}}{y} + \frac{\sqrt{x-1}}{x} \leq \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$ 1 punct

SUBIECTUL II

Se consideră șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ cu $a_1 > 0$ și $a_{n+1} = \frac{5a_n + 3}{a_n + 3}$. Să se arate că șirul $(b_n)_{n \geq 1}$ cu $b_n = \frac{a_n - 3}{a_n + 1}$ este o progresie geometrică.

Se calculează raportul $\frac{b_{n+1}}{b_n}$ 4p.

După efectuarea calculelor avem

$b_{n+1} = \frac{1}{3} b_n$ 3p.

SUBIECTUL III

Să se demonstreze ca pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$ are loc egalitatea:

$$\frac{1}{1 \cdot 4} + \frac{1}{4 \cdot 7} + \dots + \frac{1}{(3n-2)(3n+1)} = \frac{n}{3n+1}$$

Propusă de prof. Pacurar Sorina, sursa: manual matematica clasa IX-a

Barem de corectare

Demonstram prin inductie matematica P(n) adevarata $\forall n \in \mathbb{N}^*$

Etapa de verificare P(1): $\frac{1}{4} = \frac{1}{4}$ 1p

Etapa de demonstratie P(k) \rightarrow P(k+1) , $\forall k \in \mathbb{1}$
1p

Pentru scrierea lui P(k)2p

Pentru scrierea lui P(k+1)2p

Finalizare 1p

SUBIECTUL IV

Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\left[\frac{5+6x}{8} \right] = \frac{15x-7}{5}$.

Propusă de prof. Adonia Opreș

Barem de corectare

Notăm $\frac{15x-7}{5} = t \Rightarrow x = \frac{5t+7}{15}$ 1p

Deci $\left[\frac{5+6x}{8} \right] = \left[\frac{30t+117}{120} \right]$ 1p

$\left[\frac{30t+117}{120} \right] = t \Leftrightarrow t \leq \frac{30t+117}{120} < t+1$ 1p

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN SĂLAJ
Loc. Zalău, str. Unirii, nr. 2, Cod 450059

Tel: 0260661391, Fax: 0260619190,

E-mail: isjsalaj@isj.sj.edu.ro

MINISTERUL
EDUCAȚIEI

NAȚIONALE

Rezolvând obținem $\frac{-1}{30} < t < \frac{117}{90}$ 2p

Cum $t \in Z$ obținem $t_1 = 0$ și $t_2 = 1$ 1p

Deci $x_1 = \frac{-7}{15}$ și $x_2 = \frac{4}{5}$

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „ADOLF HAIMOVICI”*etapa locală, 9 februarie 2013**clasa X-a, științe ale naturii***SUBIECTUL I**Să se calculeze suma numerelor x , y și z dacă

$$x = \lg \frac{1}{2} + \lg \frac{2}{3} + \dots + \lg \frac{99}{100}, \quad y = \frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{99}+\sqrt{100}},$$

$$z = \lg(\operatorname{tg}1^\circ) + \lg(\operatorname{tg}2^\circ) + \dots + \lg(\operatorname{tg}89^\circ)$$

selectat de prof. Tuduțe Florian (C.N.S.) din culegere de probleme

Barem de corectare

$$x = \lg\left(\frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \dots \cdot \frac{99}{100}\right) = \lg \frac{1}{100} = \lg 10^{-2} = -2 \quad 2 \text{ puncte}$$

$$y = \frac{1}{1+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{99}+\sqrt{100}} =$$

$$= \sqrt{2} - 1 + \sqrt{3} - \sqrt{2} + \dots + \sqrt{99} - \sqrt{98} + \sqrt{100} - \sqrt{99} = -1 + 10 = 9 \quad 2 \text{ puncte}$$

$$z = \lg(\operatorname{tg}1^\circ \cdot \operatorname{tg}89^\circ) + \lg(\operatorname{tg}2^\circ \cdot \operatorname{tg}88^\circ) + \dots + \lg(\operatorname{tg}44^\circ \cdot \operatorname{tg}46^\circ) + \lg(\operatorname{tg}45^\circ) =$$

$$= \lg(\operatorname{tg}1^\circ \cdot \operatorname{ctg}1^\circ) + \lg(\operatorname{tg}2^\circ \cdot \operatorname{ctg}2^\circ) + \dots + \lg(\operatorname{tg}44^\circ \cdot \operatorname{ctg}44^\circ) + \lg(\operatorname{tg}45^\circ) =$$

$$= \underbrace{\lg 1 + \lg 1 + \dots + \lg 1}_{45 \text{ ori}} = 45 \cdot 0 = 0 \quad 2 \text{ puncte}$$

$$\text{Deci } x + y + z = -2 + 9 + 0 = 7 \quad 1 \text{ punct}$$

SUBIECTUL II

Rezolvați ecuația $(\sqrt{5+2\sqrt{6}})^x + (\sqrt{5-2\sqrt{6}})^x = 10$

Propusă de prof. Crișan Teodor

Observăm că $(\sqrt{5+2\sqrt{6}})(\sqrt{5-2\sqrt{6}}) = 1$ 1p

Notăm $(\sqrt{5+2\sqrt{6}})^x = y \Rightarrow (\sqrt{5-2\sqrt{6}})^x = \frac{1}{y}$ 2p

Obținem ecuația $y^2 - 10y + 1 = 0$ 1p

cu soluțiile $y_1 = 5 - 2\sqrt{6} = (5 + 2\sqrt{6})^{-1}$

$y_2 = 5 + 2\sqrt{6}$ 2p

Revenind la substituție

$(5 + 2\sqrt{6})^x = (5 + 2\sqrt{6})^{-1}$ de unde $x_1 = -2$

$(5 + 2\sqrt{6})^x = 5 + 2\sqrt{6}$ de unde $x_2 = 2$ 1p

SUBIECTUL III

Fie $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$ astfel încât $|z_1| = |z_2| = 1$. Să se arate că: $\operatorname{Re}\left(\frac{z_1+z_2}{z_1-z_2}\right) = 0, (z_1 \neq z_2)$.

selectată de către prof. Alexuțan Klara din Marius Burtea, Georgeta Burtea, Matematică - manual pentru clasa a X-a, Editura Carminis

Barem de corectare

Folosim că $\operatorname{Re}(z) = \frac{z+\bar{z}}{2}, \forall z \in \mathbb{C}$ (1p)

și $\bar{\bar{z}} = z \Leftrightarrow |z| = 1$ (1p)

$\operatorname{Re}\left(\frac{z_1+z_2}{z_1-z_2}\right) = \frac{\frac{z_1+z_2}{z_1-z_2} + \frac{\bar{z}_1+\bar{z}_2}{\bar{z}_1-\bar{z}_2}}{2} = \frac{\frac{z_1+z_2}{z_1-z_2} + \frac{\bar{z}_1+\bar{z}_2}{\bar{z}_1-\bar{z}_2}}{2} = \frac{\frac{z_1+z_2}{z_1-z_2} + \frac{\bar{z}_1+\bar{z}_2}{\bar{z}_1-\bar{z}_2}}{2} = 0$ (5p)

SUBIECTUL IV

Demonstrați că expresia $E = x^{\log_a \frac{y}{z}} \cdot y^{\log_a \frac{z}{x}} \cdot z^{\log_a \frac{x}{y}}$ este constantă pentru toate valorile admisibile ale lui a, x, y, z .

selectată de către prof. Cezaria Conț din Culegere de probleme pentru liceu. Algebra clasele IX-XII (Editie 2009), Năstăsescu, Nișă

Barem de corectare

Logaritmăm expresia în baza a..... (1p)

$$\text{Obținem } \log_a E = \log_a \frac{y}{z} \log_a x + \log_a \frac{z}{x} \log_a y + \log_a \frac{x}{y} \log_a z \dots\dots\dots (2p)$$

$$\log_a E = \log_a x \log_a y - \log_a z \log_a x + \log_a y \log_a z - \log_a x \log_a y + \log_a z \log_a x - \log_a y \log_a z \dots\dots\dots(3p)$$

$$\log_a E = 0 \Rightarrow E = 1 \text{ constantă} \dots\dots\dots (1p)$$

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „ADOLF HAIMOVICI”

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa XI-a, științe ale naturii

SUBIECTUL I

Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$

- a) Să se arate că pentru orice $n \geq 1$ avem $A^{n+2} = 5A^{n+1} + 2A^n$
b) Să se calculeze $\det(A^5)$

propusă de prof. Crișan Teodor

Barem de corectare

a) Din relația Hamilton-Cayley

$$A^2 - \text{Tr}(A) \cdot A + \det(A) \cdot I_2 = O_2 \text{ obținem } \dots\dots\dots 1\text{p}$$

$$A^2 = 5A + 2I_2, \text{ deci } \dots\dots\dots 1\text{p}$$

$$A^{n+2} = 5A^{n+1} + 2A^n, \text{ relație care se poate demonstra și prin inducție} \dots\dots\dots 2\text{p}$$

b) $\det A^5 = \det^5 A = (-2)^5 = -32 \dots\dots\dots 3\text{p}$

SUBIECTUL II

Fie $A(3, 2), B(1, 1), C(\alpha, 4), D(5, \beta), \alpha, \beta \in \mathbf{R}$.

- a) Să se determine numerele reale a, b astfel încât punctele A, B să aparțină dreptei de ecuație $d: x + ay + b = 0$.
b) Să se determine valorile lui $\alpha \in \mathbf{R}$ astfel încât aria triunghiului ABC să fie egală cu 5.
c) Să se determine valorile lui $\beta \in \mathbf{R}$ astfel încât punctele A, B, D să fie coliniare.

selectat de prof. Jecan Ioan (C.N.S.) din Probleme date la C.M. „Haimovici”, jud. Maramureș

Barem de corectare

a) $A, B \in d \Leftrightarrow \begin{cases} 3 + 2a + b = 0 \\ 1 + a + b = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = -2 \\ b = 1 \end{cases}$ 2 puncte

b) $A_{\Delta ABC} = \frac{1}{2}|\Delta|$, $\Delta = \begin{vmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ \alpha & 4 & 1 \end{vmatrix} = \alpha - 7$ 2 puncte

$\frac{1}{2}|\alpha - 7| = 5 \Leftrightarrow |\alpha - 7| = 10 \Leftrightarrow \alpha \in \{-3, 17\}$ 1 punct

c) A, B, D coliniare $\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 5 & \beta & 1 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow 6 - 2\beta = 0 \Leftrightarrow \beta = 3$ 2 puncte

SUBIECTUL III

a) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 - x + 1} - x)$

b) Pentru ce valori reale ale lui a și b $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 - x + 1} - ax - b) = 0$

selectată de către prof. Matyas Mirel de la C.T. "Al.Papiu Ilarian" Zalău

Barem de corectare

a)

$\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 - x + 1} - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - x + 1 - x^2}{\sqrt{x^2 - x + 1} + x} = \dots\dots\dots 1p$

$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-x + 1}{x \left(\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}} + 1 \right)} = \dots\dots\dots 1p$

$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-1 + \frac{1}{x}}{\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}} + 1} = -\frac{1}{2} \dots\dots\dots 1p$

b) Dacă $a \leq 0$, atunci $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 - x + 1} - ax - b) = \infty$ 1p

c) Deci trebuie ca $a > 0$.

Avem $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 - x + 1} - ax - b) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - x + 1 - a^2 x^2 - b^2 - 2abx}{\sqrt{x^2 - x + 1} + ax + b} = \dots\dots\dots 1p$

$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2(1 - a^2) - x(1 + 2ab) + 1 - b^2}{x \left(\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}} + a + \frac{b}{x} \right)} = 0 \dots\dots\dots 1p$

de aici rezultă $\begin{cases} 1 - a^2 = 0 \\ 1 + 2ab = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -\frac{1}{2} \end{cases} \dots\dots\dots 1p$

SUBIECTUL IV

- Calculați limitele
- a) $l = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x+2} - 2}{x^2 + x - 6}$
- b) $l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2^x + 3^x + \dots + 2013^x - 2012}{x}$

selectată de prof. Driha Ioan din Culegere de exerciții și probleme, M. Burtea, G. Burtea, 2010

Barem de corectare

a) $l = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(\sqrt{x+2} - 2)(\sqrt{x+2} + 2)}{(x-2)(x+3)(\sqrt{x+2} + 2)}, \dots\dots\dots 2 \text{ p}$

$l = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x+2-4}{(x-2)(x+3)(\sqrt{x+2} + 2)}, \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

$l = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{(x+3)(\sqrt{x+2} + 2)} = \frac{1}{20} \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

b) $l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2^x - 1 + 3^x - 1 + \dots + 2013^x - 1}{x}, \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2^x - 1}{x} + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{3^x - 1}{x} + \dots + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2013^x - 1}{x}, \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

$\ln 2 + \ln 3 + \dots + \ln 2013 = \ln 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2013 = \ln 2013!, \dots\dots\dots 1 \text{ p}$

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „ADOLF HAIMOVICI”

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa XII-a, științe ale naturii

SUBIECTUL I

Se consider matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ -1 & -1 \end{pmatrix}$ și mulțimea $G = \{X(a) = I_2 + aA \mid a \in \mathbb{R} \setminus \{-1\}\}$. Arătați că

- a) G este parte stabilă a lui $M_2(\mathbb{R})$ față de înmulțirea matricelor.
- b) (G, \cdot) este grup abelian
- c) Există $b \in \mathbb{R}$ astfel încât $X(1) \cdot X(2) \cdot \dots \cdot X(2013) = X(b-1)$

Barem de corectare

- a) Verificarea faptului că dacă $X(a), X(b) \in G \Rightarrow X(a) \cdot X(b) \in G$ 1p
- b) câte 1 p pentru fiecare axiomă a grupului.....3p
- c) se folosește punctul a).....3p

SUBIECTUL II

Calculați a) $\int x \cdot \arctg x dx$, $x \in \mathbb{R}$ b) $\int \frac{\sqrt[3]{1 + \ln x}}{x} dx$, $x \in (0, \infty)$

Propusă de prof. Pavăl Floare

Barem de corectare

- a) Folosim metoda integrării prin părți.....2p

Găsirea integralei

$I = \frac{x^2}{2} \arctg x - \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \arctg x + \varphi$ 1p

- b) Folosim metoda schimbării de variabilă.....2p

Găsirea integralei $I = \frac{3}{4}(1 + \ln x) - \sqrt[3]{1 + \ln x} + \varphi$ 1p

SUBIECTUL III

Fie legea de compoziție „ \circ ” definită pe \mathbf{R} prin $x \circ y = xy - x - y + 2, \forall x, y \in \mathbf{R}$.

Să se rezolve în \mathbf{R} ecuația $\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{de\ 10\ ori} = 1025$.

selectată de prof. Fărcaș Nicolae (C.N.S) din culegere de probleme

Barem de corectare

Avem: $x \circ y = x(y-1) - (y-1) + 1 = (x-1)(y-1) + 1$

respectiv $x \circ x = (x-1)^2 + 1$ 2 puncte

Se arată prin inducție că $\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{de\ n\ ori} = (x-1)^n + 1$ 3 puncte

$\Rightarrow \underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{de\ 10\ ori} = (x-1)^{10} + 1$, atunci avem ecuația:

$(x-1)^{10} + 1 = 1025 \Rightarrow (x-1)^{10} = 1024 \Rightarrow (x-1)^{10} = 2^{10} \Leftrightarrow$

$x-1 = 2 \Rightarrow x = 3$ sau $x-1 = -2 \Rightarrow x = -1$ 2 puncte

SUBIECTUL IV

Să se determine primitivele funcției $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = \frac{x^4+x^2+1}{x^2-x+1}$

selectată de către prof. matyas Mirel din Manual pentru clasa a XII-a, Marius Burtea, Georgeta Burtea

Barem de corectare

avem $x^4 + x^2 + 1 = x^4 + 2x^2 + 1 - x^2 = (x^2 + 1)^2 - x^2 = (x^2 - x + 1)(x^2 + x + 1)$3p

$f(x) = \frac{x^4+x^2+1}{x^2-x+1} = \frac{(x^2-x+1)(x^2+x+1)}{x^2-x+1} = x^2 + x + 1$3p

$\int f(x)dx = \int (x^2 + x + 1)dx = \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} + x + C$1p